

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลและปรับปรุงหลักสูตร

ซึ่งในแต่ละขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร มีรายละเอียดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรม ผู้นำ
นักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 22 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียน
มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เป็นการศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
องค์ประกอบของหลักสูตร แนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ การจัดเนื้อหาลงในหลักสูตร
บทบาทของผู้นำนักเรียนในด้านการจัดบันทึก และรายงานการประชุม การพัฒนาหลักสูตร
ฝึกอบรม และนำข้อมูลการกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียน
กำหนดการจัดเนื้อหาสาระลงในหลักสูตร และเป็นแนวทางในการวางแผนการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร

การดำเนินงานในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง โดยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างเป็นหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 โดยดำเนินการ ดังนี้

1.1 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

1.1.1 องค์ประกอบของร่างหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย

1.1.1.1 จุดมุ่งหมาย

1.1.1.2 เนื้อหา

1.1.1.3 วิธีการ/กิจกรรมการฝึกอบรม

1.1.1.4 การวัดและประเมินผล

1.1.2 การนำเนื้อหาในแต่ละส่วนของร่างหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ดำเนินการ ดังนี้

1.1.2.1 กำหนดหลักการและเหตุผลหลักสูตรโดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและรายงานผลการดำเนินงานด้านสถานักเรียน ของสถานักเรียนต้นแบบระดับชาติ นำมากำหนดเป็นหลักการของหลักสูตรว่ามีความต้องการหรือปัญหาเหตุผลอย่างไร ที่สมควรจะพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 และใช้เป็นแนวทางประกอบในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.1.2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรกำหนดให้สอดคล้องกับความต้องการหลักการและเหตุผล โดยคาดหวังว่าเมื่อดำเนินการตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้วสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ในการวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่า เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ได้เกิดความรู้ ทักษะ และความพึงพอใจ

1.1.2.3 กำหนดโครงสร้างเนื้อหา โดยการกำหนดจากบทบาทของผู้นำนักเรียนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และกำหนดหน่วยการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับโครงสร้างเนื้อหา ซึ่งเป็นสิ่งกำหนดกิจกรรมการฝึกอบรม

1.1.2.4 กิจกรรมการฝึกอบรม กำหนดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร

1.1.2.5 การวัดและประเมินผล กำหนดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของเนื้อหา และกิจกรรมการฝึกอบรม

1.2 การตรวจสอบร่างหลักสูตรฝึกอบรม

การตรวจสอบร่างหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการประเมินเพื่อการศึกษาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขในด้านความเหมาะสม และความสอดคล้องภายในองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินของ (Tyler, 1949; Stake, 1967; อ้างถึงใน ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539, หน้า 209 – 242) เป็นแนวทางในการประเมินงานโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร มีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 สิ่งที่ต้องการตรวจสอบ

1.2.1.1 ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบต่าง ๆ ของร่างหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ ระยะเวลาในการฝึกอบรม ว่ามีความเหมาะสม และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงหรือไม่เพียงใด

1.2.1.2 ตรวจสอบความสอดคล้องภายในของร่างหลักสูตร โดยพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของร่างหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรมการฝึกอบรม การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม และวัสดุอุปกรณ์/สื่อการเรียนรู้ ว่ามีความสอดคล้องเหมาะสมกันหรือไม่เพียงใด

1.2.2 วิธีการตรวจสอบ

1.2.2.1 ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดผู้ตรวจสอบร่างหลักสูตร จำนวน 5 คน

1) ผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานักเรียนดีเด่น ระดับชาติ ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 2 คน

2) ครูที่ปรึกษาสถานักเรียน โรงเรียนที่ได้รับรางวัลสถานักเรียนดีเด่นระดับชาติ ประจำปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 คน

3) ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จำนวน 1 คน

4) ครูที่มีวุฒิทางการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางด้านการพัฒนาหลักสูตรหรือการสอนภาษาไทย จำนวน 1 คน

1.2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบ ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากเนื้อหาในร่างหลักสูตร ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) คีขารายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตร

2) กำหนดประเด็นต่าง ๆ ที่จะตรวจสอบ แล้วนำมาเขียนเป็น

ข้อคำถาม

1.2.3 ลักษณะเครื่องมือและหัวข้อที่ใช้ในการตรวจสอบ

การตรวจสอบร่างหลักสูตร ใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมุ่งตรวจสอบใน 2 ประเด็น คือ

1.2.3.1 ความเหมาะสมของหลักสูตร ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด ส่วนประกอบที่ประเมิน ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรม ฝึกอบรม การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ และระยะเวลาในการฝึกอบรม

1.2.3.2 ความสอดคล้องของหลักสูตร ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม 3 ระดับ คือ สอดคล้อง ไม่แน่ใจ และไม่สอดคล้อง ส่วนประกอบที่ประเมิน ได้แก่ ความเป็นมาและความสำคัญ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร โครงสร้างเนื้อหา กิจกรรม ฝึกอบรม การวัดและประเมินผล หน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม วิธีการ และสื่อการฝึกอบรม

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำร่างหลักสูตรและแบบประเมินร่างหลักสูตรไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบร่างหลักสูตรด้วยตนเอง

1.2.5 วิธีการจัดทำข้อมูลจากแบบประเมินร่างหลักสูตรดำเนินการ ดังนี้

1.2.5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมิน

1.2.5.2 ตั้งเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

1) การพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตร โดยนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาให้ค่าน้ำหนักคะแนน (วารุ เฟิงส์วัตดี, 2551, หน้า 126) ซึ่งเป็นดังนี้

คะแนน 5 เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 เหมาะสมมาก

คะแนน 3 เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 เหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักของคะแนนแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

2) การพิจารณาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence : IOC) โดยนำคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาแปลงเป็นคะแนน ดังนี้

มีความเห็นว่า สอดคล้อง กำหนดค่าคะแนนเป็น +1

มีความเห็นว่า ไม่แน่ใจ กำหนดค่าคะแนนเป็น 0

มีความเห็นว่า ไม่สอดคล้อง กำหนดค่าคะแนนเป็น -1

1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ

1.2.6.1 ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ถ้าค่าเฉลี่ยของส่วนประกอบของหลักสูตรเท่ากับ 3.51 ขึ้นไปแสดงว่ามีความเหมาะสมมาก ให้คงไว้ในหลักสูตร

1.2.6.2 ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณากำหนดค่าความสอดคล้องของหลักสูตร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องถ้าได้

ค่าความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป แสดงว่ามีค่าความสอดคล้อง และนำไปใช้ได้ ซึ่งหลักสูตร
 ฝึกอบรมผู้นำนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีค่าความสอดคล้องที่ .89 มีความ
 สอดคล้อง

1.3 การปรับปรุงร่างหลักสูตรฝึกอบรม

นำร่างหลักสูตรฝึกอบรมส่วนที่ยังมีข้อบกพร่อง มาปรับปรุงแก้ไข ตาม
 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้หลักสูตรฝึกอบรมที่สมบูรณ์

1.4 การจัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร

หลังจากได้หลักสูตรที่สมบูรณ์แล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร
 ตามแนวทางของ อรวรรณี ไชยปัญญา (2556, หน้า 463-505) แล้วนำไปให้อาจารย์ที่
 ปรึกษาคณะวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และ
 จัดทำเป็นคู่มือการใช้หลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 เพื่อให้วิทยากรและผู้เกี่ยวข้องใช้
 เป็นแนวทางในการดำเนินการฝึกอบรมต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่

2.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบันทึก และรายงานการ
 ประชุม

2.2 แบบประเมินทักษะการจัดบันทึก และรายงานการประชุมของผู้นำ
 นักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 22

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อหลักสูตร
 ฝึกอบรมผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาเขต 22

การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลแต่ละประเภท มีรายละเอียดใน
 การสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือดังนี้

2.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบันทึก และรายงาน
 การประชุม

การสร้างแบบสอบถามแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบันทึก และรายงานการประชุม เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก เพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจทั้งก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1.1 ศึกษาทฤษฎีหลักการ และวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดเลือกตอบและการวิเคราะห์ข้อสอบจากหนังสือวิทยาการวิจัย (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 213-214) วิธีการสร้างแบบสอบถามที่ดี และวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ(บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 53-66) การสร้างและพัฒนาเครื่องมือการวิจัย (พิชณู พงศ์ศรี, 2553, หน้า 214-177) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ประภาพร ศรีตระกูลและคณะ, 2553, หน้า 127-132) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

2.1.2 วิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการจัดบันทึก และรายงานการประชุมของผู้นำนักเรียนและจุดประสงค์ของการฝึกอบรมให้ครอบคลุมพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ และความพึงพอใจ

2.1.3 การสร้างตารางวิเคราะห์และออกแบบการวัดการประเมินผลการเรียนรู้

2.1.4 การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดบันทึก และรายงานการประชุม ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก คือ ก ข ค และ ง แบบอิงเกณฑ์ โดยใช้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ของการฝึกอบรมจำนวน 30 ข้อ

2.1.5 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบทดสอบซึ่งในแต่ละข้อจะมีค่าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวเมื่อนักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องได้ 1 คะแนน แต่ถ้าเลือกคำตอบไม่ถูกต้องหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ให้ 0 คะแนน

2.1.6 นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพัฒนาความถูกต้องเหมาะสมและนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.1.7 นำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิมที่ประเมินร่างหลักสูตรจำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้องข้อที่มีค่าความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป แสดงว่ามีค่าความสอดคล้องสามารถนำไปใช้ได้

2.1.8 เมื่อได้แบบทดสอบที่มีค่าความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์แล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ กับนักเรียนโรงเรียนกุฎาไค์วิทยาคม ซึ่งเป็น

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมสถานักเรียน และมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดบันทึก และรายงานการประชุม

2.1.9 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR 20 ของ Kuder – Richardson (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 89) และวิเคราะห์หาค่าความยากของแบบทดสอบ (P) โดยเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากระหว่าง .20 – .80 และหาค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ โดยเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .40 ขึ้นไป ซึ่งแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังการฝึกอบรมผู้นำนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 22 มีค่าความยาก (P) ระหว่าง 0.47 – 0.67 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.27 – 0.80 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (KR 20) เท่ากับ 0.92

2.1.10 จัดทำแบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดบันทึก และรายงานการประชุมเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.2 แบบประเมินทักษะการจัดบันทึก และรายงานการประชุมของผู้นำนักเรียนสร้างแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงานเพื่อประเมินทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนของผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก โดยมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.2.1 ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวกับการประเมินทักษะการจัดบันทึก และรายงานการประชุม เกณฑ์การให้คะแนนแบบ scoring rubric (แขก บุญเดช, 2555, หน้า 91-93)

2.2.2 สร้างแบบประเมินทักษะการจัดบันทึก และรายงานการประชุมของผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 22 ให้ครอบคลุมเนื้อหา และจุดประสงค์ของแผนการฝึกอบรมจำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ ดีมาก ดี และพอใช้ และมีการบันทึกพฤติกรรมนอกเหนือจากประเด็นในแบบประเมินเพิ่มเติม

2.2.3 ตั้งเกณฑ์การประเมินทักษะการจัดบันทึก และรายงานการประชุมแบบรูปิก โดยยึดเกณฑ์ตามแนวทางการประเมินตามสภาพจริง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549, หน้า 8-10) และแนวทางปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 89-91) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นระดับคุณภาพ

3 ระดับ คือ ดีมาก 3 ดี 2 และพอใช้ 1 โดยไม่ให้มี 0 เนื่องจากเป็นการประเมินเพื่อพัฒนา และเป็นการประเมินเชิงบวกที่ให้ประโยชน์กับผู้เรียน

2.2.4 การกำหนดช่วงคะแนนแบบประเมินทักษะการปฏิบัติงาน การกำหนดใช้ตามหนังสือแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, หน้า 98)

2.2.5 คะแนนทักษะการจดบันทึก และรายงานการประชุมของผู้ นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ได้แต่แต่ละหน่วยการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเต็มไม่เท่ากันดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลจึง กำหนดให้ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดระดับ คุณภาพและใช้คะแนนเฉลี่ยร้อยละเป็นเกณฑ์ในการเรียงลำดับทักษะการปฏิบัติงานของ ผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ซึ่งมีเกณฑ์ ดังนี้

3 คะแนน	หมายถึง	ดีมาก
2 คะแนน	หมายถึง	ดี
1 คะแนน	หมายถึง	พอใช้

การกำหนดระดับคุณภาพ

ได้คะแนนรวม 4 – 6	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
ได้คะแนนรวม 7 – 9	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
ได้คะแนนรวม 10 – 12	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก

2.2.6 การผ่านเกณฑ์การประเมินทักษะการจดบันทึก และรายงาน การประชุมของผู้ นำนักเรียนต้องได้คะแนนในระดับคุณภาพดีขึ้นไป

2.2.7 นำแบบประเมินทักษะการจดบันทึก และรายงานการประชุม ของผู้นำนักเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อ ความถูกต้อง เหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.2.8 นำแบบประเมินทักษะการจดบันทึก และรายงานการประชุม ของผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 มาปรับปรุงแก้ไข แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มเดิม ที่ประเมินร่างหลักสูตร จำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องของทักษะที่ฝึกปฏิบัติกับเนื้อหาและจุดประสงค์เชิง พฤติกรรมและนำผลมาวิเคราะห์หาข้อดีข้อเสีย

2.2.9 จัดพิมพ์แบบประเมินทักษะการจดบันทึก และรายงานการประชุมของผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22 เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้นำนักเรียน ที่มีต่อหลักสูตรผู้ฝึกอบรมผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้นำนักเรียนมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจและการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม (สมคิด บางโม, 2551, หน้า 126 – 130)

2.3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามวิธีของ Likert (อ้างถึงใน สมคิด บางโม, 2551, หน้า 129)

2.3.3 ตั้งเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความพึงพอใจดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ
น้อยที่สุด

2.3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสมกับของข้อความแล้วนำมาแก้ไข
ปรับปรุง

2.3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปให้
ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน พิจารณาความสอดคล้องของของแบบสอบถามความพึงพอใจ
และนำผลมาวิเคราะห์หาดัชนีความสอดคล้อง

2.3.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้
กับกลุ่มเป้าหมายต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม

เป็นการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 มีวิธีการดำเนินงาน
2 ขั้นตอนดังนี้

3.1 การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ทดลองใช้

3.1.1 กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก
โรงเรียนเชียงยืนวิทยา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 22 เป็นหนึ่งคณะทำงาน จำนวน 14 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

3.1.2 แผนการทดลอง

ผู้วิจัยได้กำหนดแบบแผนการทดลองโดยใช้แบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียน
และหลังเรียน (One-Group Pre test – Post test Design repeat measure)

(วารุ เฟ็งส์วัตต์, 2551, หน้า 133) ดังตาราง แบบแผนการทดลองดังตาราง

ตาราง 2 แบบแผนการทดลอง

การทดสอบก่อนฝึกอบรม	การใช้หลักสูตรฝึกอบรม	การทดสอบหลังการฝึกอบรม
T ₁	X	T ₂

เมื่อ	x	แทน	การใช้หลักสูตรฝึกอบรม
	T1	แทน	การทดสอบก่อนการฝึกอบรม
	T2	แทน	การทดสอบหลังฝึกอบรม

3.1.3 วิธีการดำเนินการทดลองการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

3.1.3.1 ขออนหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ สกลนคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้หลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ต่อผู้อำนวยการโรงเรียน เชียงยืนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3.1.3.2 ก่อนการทดลอง ผู้วิจัยชี้แจงหลักการและเหตุผลให้นักเรียน กลุ่มเป้าหมายรับทราบ

3.1.3.3 ทำการทดลองก่อนการฝึกอบรมโดยใช้แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจดบันทึก และรายงานการประชุม จัดเก็บข้อมูลที่ได้รับจากการทำ แบบทดสอบไว้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.1.3.4 ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับผู้นำนักเรียน โรงเรียนเชียงยืน วิทยา อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 เป็นเวลา 2 วัน ดำเนินการฝึกอบรม โดยครูที่ปรึกษาสถานักเรียน โรงเรียนเชียงยืนวิทยาจำนวน 3 คน และ ผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมและประเมินทักษะการจดบันทึก และรายงานการประชุมของผู้ เข้ารับการฝึกอบรม ร่วมกับวิทยากร

3.1.3.5 การประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างการฝึกอบรมโดยการประเมิน ทักษะการจดบันทึก และรายงานการประชุมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมซึ่งประเมินโดย วิทยากรและครูที่ปรึกษาของสถานักเรียนแล้วนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบกับการประเมินผล หลักสูตรต่อไป

3.1.3.6 หลังฝึกอบรมทำการทดสอบหลังฝึกอบรม โดยใช้แบบทดสอบ วัดความรู้ ความเข้าใจฉบับเดียวกับการทดสอบก่อนฝึกอบรม และประเมินความพึงพอใจ ของผู้นำนักเรียน ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อนำไปวิเคราะห์ผลข้อมูลต่อไป

3.1.3.7 หลังสิ้นสุดการฝึกอบรม 1 เดือน ทำการทดสอบความรู้ความ เข้าใจเรื่องการจดบันทึก และรายงานการประชุมอีกครั้ง เพื่อติดตามผลการฝึกอบรมใน เรื่องความรู้ความเข้าใจ และทักษะการจดบันทึก และรายงานการประชุมอีกครั้ง เพื่อ ตรวจสอบว่าหลังการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

3.1.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการหาค่าสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

3.1.4.1 สถิติพื้นฐาน

- 1) ค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 3) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.1.4.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาให้ค่าดัชนีความสอดคล้อง

(Index of Item – Objective Congruence : IOC)

3.1.4.3 การตรวจสอบสมมติฐานใช้สถิติ t – test for Dependent Samples สำหรับการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ ระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม

3.2 การประเมินการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

การดำเนินการในขั้นตอนนี้เป็น การประเมินผลหลังการฝึกอบรมที่นำหลักสูตรไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างแล้ว โดยประยุกต์ใช้แนวคิดการประเมินหลักสูตร การอบรมของ Kirkpatrick (อ้างถึงใน ชัญญวาทค์ วงศ์บา และกิ่งกาญจน์ จงใจหาญ, 2555, หน้า 29–30) แบ่งเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 ประเมินผลการเรียนรู้ก่อน ระหว่าง และหลังการฝึกอบรมด้วยการประเมินให้ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และความพึงพอใจ ดังนี้

ด้านที่ 1 การประเมินความรู้ความเข้าใจโดยใช้แบบทดสอบวัดความรู้เข้าใจเกี่ยวกับการเขียนจดบันทึก และรายงานการประชุมแล้วนำมาวิเคราะห์หาความต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม

ด้านที่ 2 ประเมินทักษะการจดบันทึก และรายงานการประชุมของผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก โดยการประเมินขณะฝึกอบรม

ด้านที่ 3 ประเมินความพึงพอใจโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้นำนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมเสร็จสิ้น

ระยะที่ 2 ประเมินติดตามผลหลังฝึกอบรม 1 เดือน การประเมินผลในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ติดตามผลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจดบันทึก และรายงาน

การประชุม นับว่ายังมีความรู้ที่คงทนหรือไม่โดยการทดสอบความรู้ความเข้าใจด้วยแบบทดสอบฉบับเดิมกับแบบทดสอบหลังการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม

การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม เป็นการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรหลังจากนำหลักสูตรไปทดลองใช้แล้ว โดยปรับปรุงหลักสูตรจากผลการศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตร จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะของวิทยากร และผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนทั้งปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้หลักสูตรฉบับสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้และเผยแพร่ต่อไป

จากขั้นตอนการวิจัย สามารถสรุปเป็นตารางได้ดังตาราง 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตาราง 3 สรุปขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	กิจกรรม	ผลที่ได้รับ
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลขั้นพื้นฐาน	การศึกษาเอกสารแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	แนวทางกรกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียน กำหนดการจัดเนื้อหาสาระลงในหลักสูตร และเป็นแนวทางในการวางแผนการวิจัย
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1. หลักสูตรฝึกอบรม <ol style="list-style-type: none"> 1.1 สร้างหลักสูตรฝึกอบรม 1.2 ตรวจสอบร่างหลักสูตรฝึกอบรม 1.3 ปรับปรุงร่างหลักสูตรฝึกอบรม 1.4 จัดทำคู่มือการใช้หลักสูตร 2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ร่างหลักสูตรฝึกอบรม 2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบันทึก และรายงานการประชุม 2.2 แบบประเมินทักษะการจัดบันทึก และ
ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ทดลองใช้ 2. การประเมินการใช้หลักสูตรฝึกอบรม 	ผลการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรฝึกอบรม	ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรหลังจากนำหลักสูตรไปทดลองใช้แล้ว โดยปรับปรุงหลักสูตรจากผลการศึกษาประสิทธิภาพของหลักสูตร จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเสนอแนะของวิทยากร และผู้เข้ารับการฝึกอบรม ตลอดจนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน	หลักสูตรฝึกอบรมผู้นำนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 22

